

Tiszaújvárosi Szent István Katolikus Általános Iskola

Szent István témahét *2021. szept. 01- szept. 10.*

973 évvel ezelőtt, 1038. augusztus 15-én, 69 esztendőskorában halt meg I. (Szent) István király, a keresztény magyar állam megalapítója, első törvénykönyveink megalkotója, akit I. László király – VII. Gergely pápa engedélyével – 1083. augusztus 20-án avatott szentté. I. István, Géza fejedelem és Sarolt fiaként látta meg a napvilágot Esztergomban, 969-ben. Eredetileg a Vajk nevet kapta, amely László Gyula történész szerint törökül hőst, vezért jelent.

István kezdetben csak a Nyitrai Fejedelemség és Hercegség ura volt. Apja, Géza fejedelem, 997-ben közvetlenül a halála előtt Istvánt támogatta a trónutódlási harcban. Ekkor állt már a veszprémi püspökség és a győriek is megvetették az alapjait. A koronázásra 1001. január 1-jén Esztergomban került sor. Visszatérve a történeti forrásokhoz: István és Gizella házasságából három lány és két fiú született, a két fiút, Ottót és Imrét ismerjük név szerint. Ottó fiatalon meghalt, így Imre vagyis a trónörökös neveltetésére szülei sok gondot fordítottak. István király az ő számára foglalta össze az „Intelmekben” a jó uralkodó teendőit. Az „Intelmek” úgynevezett királytükör. István egész életében Magyarország megerősítésén fáradozott. Átalakította a magyar birtokrendszert, amely addig vérségi kötelékeken nyugvó földközösségként működött. A földek nagy része királyi birtok lett, amelyekből adományokat és ezen felül tisztségeket (ispánságokat) juttatott híveinek. Ezzel magához tudta kapcsolni őket, mert a tisztségeket épp ilyen könnyen el is lehetett veszíteni, így kialakult egy modernebb, területi alapon megszervezett rendszer. István egész uralkodását az ország belső egységének a megteremtése, illetve a kereszténység elterjesztése jellemezte. Ebből kifolyólag külpolitikájában

alapvetően békére törekedett a szomszédjaival, Gizellával kötött házassága is ezt a célt szolgálta és II. Szent Henrik uralkodása alatt ez a dinasztikus kapcsolat biztosította is a békét a Német-Római Birodalommal. A korszak másik nagyhatalmával, a Bizánci Birodalommal is békés kapcsolatokra törekedett. Uralkodása során két fő ellenséggel kellett szembenéznie: a besenyőkkel és a németekkel. II. Konrád német-római császár 1030-ban megtámadta Magyarországot, azonban István a felperzselt föld taktikáját alkalmazva Bécsnél be is kerítette a visszavonuló német sereget.

István király, nyolc évvel később, 1038. augusztus 15-én, Mária mennybemenetelének egyházi ünnepnapján bekövetkezett halálakor egy erős országot hagyott az utókorra. I. István királyt, Gellért püspököt Imre herceget – 1083-ban, I. László király uralkodása idején, VII. Gergely pápa engedélyével avatták szentté. Ezzel ő lett az első magyar szent és egyben szent király.